OP PIUS X-COLLEGE

Aktie van scholieren de kop ingedrukt

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 3 febr. — Op het Pius X-college aan de Jan Tooropstraat is zaterdag enige deining ontstaan over het optreden van een leraar tegen een aantal jongens, dat pamfletten uitdeelde buiten het schoolhek. Klachten over de schoolleiding vormde de inhoud van de pamfletten. Toen de leraar, de heer H. A. Verhagen, hoorde, dat de uitreikers geen leerlingen van de school waren, stuurde hij hen weg. Dit werd geweigerd, waarna de heer Verhagen een van hen een pak stencils uit de handen sloeg.

Het pamflet, dat ondertekend is door ,,enkele medescholieren", roept de leerlingen op te ageren tegen de volgens de ondertekenaars ondemocratische structuur van de school. ,,Het blijkt uit allerlei dingen, dat er een dictatoriale structuur heerst op Pius X," aldus het vlugschrift.

De stencils zijn zaterdag uitgereikt door leden van de Scholieren Belangen Organisatie, omdat de Aktie-groep Pius X repressaillemaatregelen vreest van de schoolleiding. Deze angst is waarschijnlijk niet ongegrond. Drs. E. H. G. J. Koster, rector van het Pius X, deelde tenminste mee, dat de schoolleiding uit zal zoeken hoe de vork in de steel zit om eventueel daarna de ,,geëigende maatregelen" te nemen. ,,Al zou het inhoudelijk waar zijn, dan is nog de methode verkeerd. Maar ja, je hebt altijd idioten, nietwaar," aldus de heer Koster. Hij zegt niet uit het lood geslagen te zijn door de aktie van de leerlingen. ,,Ik denk, dat diegenen die hiervoor verantwoordelijk zijn, het zich harder aan zullen trekken dan wij." Overigens gelooft hij niet, dat het pamflet het werk is van zijn eigen leerlingen. Volgens hem is hier sprake van ,,klinkklare laster" buiten de leerlingen om.

(uit De Tijd van maandag 3 februari 1969)

bolwerk

SBO en Democratisering op het PIUX X Lyceum

De laatste tijd is er een nieuwe wind aan het waaien door de schoolwereld. Een wind die de posities van Rector en Schoolbewind probeert omver te blazen om er in plaats daarvan een democratischer bewind te kunnen installeren. Bovendien is men het ook niet eens met de manier van lesgeven. Men meent, dat je niet alleen op school zit om je papiertje te halen maar ook om je klaar te maken voor de maatschappij.

Er wordt gesteld, dat de leerling apaties is, dat hij zich niet voor schoolzaken interesseert en veelal niet in staat is om gewoon nuchter en logisch de zaken te bekijken en de voor- en nadelen tegen elkaar af te wegen.
En zo zijn er nog een paar dingen, die de SBO, want zo heet die frisse wind, wil veranderen in de schoolwereld. Of de SBO alleen maar een beweging is, die oproer wil stoken en echt geheel ongezond is, of dat ze enkele goede programmapunten - en dus bestaansrecht ook hier op school heeft, moet U voor Uzelf uitmaken, maar zorg in ieder geval dat U iets van SBO en VAAG afweet, en verwerp het niet zonder meer.

Dan wat het Pius X Lyceum betreft. Er bestaat ook hier een actiegroep, die de doelstellingen van de SBO wil verwezenlijken. En gelukkig hoeft dit niet in het geheim te gebeuren, zoals op enkele andere scholen, waar iedereen die zich bezig houdt met democratisering op school, geschorst of er zelfs van af gegooid wordt.
In het begin leek het erop, dât het hier ook zo zou moeten gaan, maar een open gesprek met de rector, waar zowel de actiegroep als de heer Koster hun standpunt uiteen konden zetten, heeft een betere verstandhouding als resultaat gehad. Bovendien heeft de actiegroep het leerlingenbestuur geinteresseerd, zodat te verwachten is, dat er binnenkort resultaten zullen komen. Er is al een voorbereidende kommissie samengesteld, die onder de Pius X bevolking een opiniepeiling zal gaan verrichten betreffende een schoolparlement, door middel waarvan ook de leerlingen medezeggenschap zullen krijgen in schoolzaken.
Zo zullen de geruchten dan eindelijk eens verdwijnen,'dat onze school een van de conservatiefste in Amsterdam is'.

ENKELE PROGRAMMAPUNTEN SBO-CONGRES 2

We laten het aan de lezer over ervan te denken wat hij wil (begin krities te denken).

1. Er bestaat een autoritaire verhouding leraar-leerling. De leerling is apaties, en wordt niet-krities opgevoed.
   Middelen om hierin verandering te brengen: mentaliteitsverandering van leraren en leerlingen; krities denken moet geleerd worden d.m.v.:
   a) het vormen van aktiegroepen
   b) het uitlokken van diskussies in de klas
   c) de leraren moeten verantwoording afleggen over de lessen, zowel over de inhoud als over de manier waarop (aan wie?? Red.)
   d) ook buiten de school moet kontakt komen tussen leerling en leraar om de bestaande afstand te overbruggen
   e) het organiseren van teach-ins
   f) het geven van informatie

2. Onderwijsmethoden
   a) De leerling moet krities denken worden geleerd t.a.v. de maatschappij.
   b) In het begin van het schooljaar moeten leraren en leerlingen samen het lesprogramma samenstellen.
   c) De lessen mogen niet opgedrongen worden. Het meest ideaal zijn vraag- en diskussielessen (leerlingen moeten zelf lessen voorbereiden).
   d) De selektiemethoden moeten worden herzien. Subjektieve faktoren mogen niet gelden.
   e) De vakken moeten in fasen onderwezen worden, met afsluitende examens, zodat de overbelasting van een groot eindexamen weggenomen wordt (voorstel van professor De Groot).

3. Schoolparlement
   a) Werkgroepen moeten leraren zowel als leerlingen rijp maken voor een schoolparlement, waarin alleen leerlingen zitting nemen.
   b) Deze leerlingen stellen dan een plan op voor herstrukturering binnen de school en geven informatie hierover.
   c) Dan kan een schoolraad gevormd worden, waarin leerlingen, leraren en ouders zitting hebben. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van deze schoolraad moeten worden vastgelegd.

ONDERWIJSMETHODEN

Het voorgestelde brugjaar van de mammoetwet is slechts in schijn een demokratiese selektiemethode. Nog steeds wordt te vroeg óver de leerling beslist wat betreft de richting welke hij of zij zal (moeten) nemen. (De leerling is te jong om zelf al te kiezen).

II Het basisonderwijs moet al een krities-maatschappelijke instelling kweken bij de leerling. De opleiding moet niet afhankelijk zijn van een bepaalde tijd, maar meer aandacht besteden aan de mogelijkheden van iedere leerling.

III Een brugjaar is te kort om te weten welke studierichting je kiest. Het switchen tussen de afdelingen zelf moet gemakkelijker gaan. (Dat is alleen mogelijk als de afdelingen gelijkwaardig onderwijs geven en dan is zo'n onderverdeling in afdelingen onnodig. Dit gedeelte is dus onuitvoerbaar. Red.)

IV Als er gewerkt wordt in projektgroepen, vervallen eksamens en cijferbeoordelingen, en is ook een brugjaar onnodig.

V De onderwijsopleiding moet verbeterd worden, zodat de leraar IN OVERLEG met de leerling de studiekeuze kan maken.

VI Aan de opleiding moeten specialisten (psychologen, pedagogen) verbonden zijn, die in samenwerking met de leerlingen het studieprogramma samenstellen.

VII De leerling moet zelf zijn eigen studietempo bepalen.

VIII In de huidige maatschappij is onderwijs zonder selektie nog niet mogelijk. De maatschappij vraagt om papieren. Daarom moet selektie plaats vinden van binnen uit, en steeds gemotiveerd en geargumenteerd zijn. De leerlingen (enentueel alleen uit hogere klassen) moeten bij beoordelingsvergaderingen aanwezig zijn. Beoordeling alleen op grond van cijfers is zinloos.

IX Het klassikale zittenblijven moet worden afgeschaft. De leerlingen kunnen beter per vak blijven zitten of overgaan.

X Het eindeksamen kan mogelijk vervangen worden door een getuigschrift waarin de capaciteiten en hoedanigheden van de leerling vermeld staan.

Dit zijn maar enkele programmapunten.
De andere, die zijn weggelaten, zijn óf een herkauwing van reeds genoemde zaken, óf staan vol met holle frasen en zijn duidelijk onuitvoerbaar, óf staan vol met onzin.

Wie eventueel toch alle punten zou willen bekijken, kan het programma ter inzage krijgen bij J. Lohmann of bij een van de leden van de aktiegroep Pius X (Luuk Woltring, Bennie Smaunt, Kees Lanting).

COMMENTAAR BIJ PROGRAMMA S B O

De meeste punten wijzen duidelijk aan, dat de SBO de Montessorischool de ideale school vindt.
Hier bestaan zaken als het eigen studietempo bepalen, met projekten werken, blijven zitten of overgaan per vak enz. al lang. Bovendien is de Montessori-opleiding ideaal om iemand verantwoordelijkheidsbewust te maken.

De moeilijkheid is: Is Montessori-onderwijs mogelijk op een school met 1000 leerlingen.
Tot nog toe wordt het alleen op kleine scholen toegepast, waarbij aan iedere leerling apart veel aandacht kan worden besteed.
En dit is ook de moeilijkheid met de punten II, IV, VI en VIII van "Onderwijsmethoden".

Enkele andere dingen zijn echter ook op een grote school te verwezenlijken, zoals het Schoolparlement, dat ook in de praktijk bijzonder efficiënt is.

Resumerende:

De SBO moet vooral streven naar kleinere scholen met ten hoogste 4 à 5 honderd leerlingen, met Montessori onderwijs.
Het fabriekonderwijs, als op de O. S. G. is verwerpelijk, omdat dit neerkomt op massaproduktie. Dit gevaar loopt ook het onderwijs op het Pius X.

Jos Lohmann

DEMOKRATIES MANIFEST VAN AMSTERDAMSE SCHOLIEREN

DOEL

V. A. A. G. stelt zich ten doel de belangen van de Amsterdamse scholieren te behartigen en aktief mee te werken aan het demokratiseringsproces in het algemeen voortgezet onderwijs.

De belangenbehartiging betreft voornamelijk het ijveren voor verbeteringen van het leefklimaat op de scholen.
De demokratisering betreft enerzijds de situatie op de scholen, waarbij de scholier een gelijkwaardig gesprekspartner van de schoolleiding moet zijn, anderzijds de totale onderwijsstruktuur.

AKTIEPROGRAMMA

- stimuleren van werkgroepen/aktiegroepen op de scholen
- opzetten van een dokumentatie- en informatiecentrum
- onderzoeken en verstevigen van de rechtspositie van de scholier
- streven naar leerlingenparlementen op de scholen.
- nagaan van de status van de ouderraad en waar het nodig is de bevoegdheden van de ouderraad beperken
- aandringen op openheid bij de schoolleiding waar het beleidszaken betreft
- inspraak bij de keuze van leerboeken
- aandringen op de totstandkoming van een goede lerarenopleiding
- koördineren en stimuleren van interscholaire akties die betrekking hebben op het onderwijs
- bevorderen van maatschappelijk en politiek denken van de scholier

STRUKTUUR

Van elke school heeft een kontaktpersoon zitting in een zgn. koördinatiegroep.
De kontaktpersoon probeert op zijn school een werkgroep/aktiegroep op te zetten.
De koördinatiegroep bepaalt het beleid en kiest voor de uitvoering daarvan een "bestuur'.
Enkele bestuursleden hebben zitting in de landelijke raad van de S. B. O.

V. A. A. G. (S. B. O. afdeling Amsterdam)
p/a. Vondelstraat 29, tel. 38 83 80, A'dam.

OPRUIENDE LECTUUR

Waarom hebben ze de pauze verkort zonder dat eerst aan ons te vragen?
Jij, ik, wij allemaal hebben dagelijks een pauze van minstens drie kwartier nodig !

Waarom mogen wij (1ste tot en met 4de klassers) op school niet roken, en niet naar buiten in de pauze?

Hoe komt het, dat het schoolleven andere eisen stelt dan een kampeervakantie of karnaval, en kwa kleding en haardracht op een begrafenis lijkt ?

Waarom heeft de leerlingenvereniging nog steeds helemaal niks te zeggen?

Door wiens toedoen verdienen de kappers zoveel aan ons ?

Waarom gaan wij er niet tegenin, als de leraar iets zegt waar wij 't niet mee eens zijn ?

Waarom wordt ons niet gevraagd of wij een koffie/sjokkel- of cola automaat willen ?

Waarom gaan wij er niet tegenin, als we onredelijk bestraft worden?

Waarom laten wij de censuur op het duffe BOLWERK nog steeds toe ?

Enkele medescholieren

NIET-OPRUIENDE LECTUUR

Rektor: "Mijn school is d e m o k r a t i e s !"

Wij: "De school is niet demokraties".

Scholieren hebben niets te vertellen. Bij voorbeeld: alles wat de leerlingenvereniging besluit mag de rektor afkeuren; hij heeft het VETO-recht. Dat is ook de reden, waarom de leerlingenvereniging niet werkt zoals hij zou moeten werken; niemand wil zich er voor inspannen.

Het blijkt wel uit allerlei dingen, dat er een d i k t a t o r i a l e struktuur heerst op het Pius X.
Deze struktuur wordt door de rektor en de zijnen streng gehandhaafd.
Dat doet hij misschien niet bewust, maar daarom moet hij erop gewezen worden.

Demokratie houdt in, dat je ook echt iets te vertellen hebt. En dat hebben wij op school niet.

Allerlei belangrijke beslissingen worden genomen zonder dat er aan ons gevraagd wordt hoe wij er over denken.
En als we er bezwaren tegen maken, worden die weggewuifd.
De schoolleiding denkt, dat wij niet weten wat 'g o e d' voor ons is.

Ze leren ons niet krities nadenken; ze leren ons dat er voor ons gedacht wordt! D a a r o m :

SCHOLETARIËRS, VERENIGT U, doe er wat aan en werk mee !!!

De meesten zullen zich nog wel herinneren, dat er enige weken geleden pamfletjes werden uitgedeeld, waarin o.a. stond, dat er op school een diktatormentaliteit heerste en dat de school ondemokratisch was.
Dit was een poging van de Actiegroep Pius X om wat belangstelling te trekken voor haar aktiviteiten. De aktiegroep stelde, dat er hier op school niet geleerd wordt hoe je moet denken (beslissingen nemen, enz.) De Rektor zou bovendien te veel macht hebben (diverse vetorechten) en de leerlingen te weinig.
De school zou verder te ouderwets zijn ingesteld met bij voorbeeld het verbod van baardjes, snorren, roken (alleen voor 5e en 6e klas).
Deze pamfletjes lieten ze uitdelen door jongens van een andere school, uit angst voor represaillemaatregelen.

We hebben een interview gehad met een van deze jongens om te kijken of het nu echt opruiend schorremorrie is, of dat ze inderdaad iets hogers nastreven.

I n t e r v i e w m e t W o u t e r v a n O o r s c h o t
Wouter, zoon van de uitgever Van Oorschot die alleen literaire werken uitgeeft als bijv. van Tolstoi, Koolhaas, van het Reve e.d., is een jaar of zeventien oud en gemakkelijk gekleed in spijkerbroek. Zijn kamer is bijzonder gezellig en artistiek ingericht met affiches, een schommelstoel enz.
Na wat inleidend geklets beginnen we :

H o e w e r d j e b i j d i e p a m f l e t j e s b e t r o k k e n ?
Ik werd opgebeld door een van de jongens van jullie school, 'of ik pamfletjes wilde uitdelen voor een school'. Ik wou wel weten waarover, en hij vertelde toen wat erin stond. Hoewel ik dus niet wist of het bij jullie inderdaad zo was, wilde ik het wel doen. De pamfletten werden bij me thuis gebracht. De inhoud vond ik zelf vrij ongelukkig opgesteld en wat dat "opruiende lektuur" betreft: dat was volgens mij ironisch bedoeld, ofschoon dat bij jullie blijkbaar anders is opgevat.
Zaterdag stond ik dus met een vriend buiten het schoolterrein die dingen uit te delen. Een paar zesdeklassers kregen er ook, en die vonden dat het onzin was en sterk overdreven. Toen kwam er een leraar aan, die kreeg ook zo'n pamfletje. Zodra hij het gelezen had, werd hij kwaad en zei dat ik weg moest gaan. Ik antwoordde, dat de wet me het recht gaf om hier iets uit te delen. Toen sloeg hij die dingen uit m'n handen, zodat er zo'n twee honderd stencils op de straat lagen. Hij ging daarop naar m'n vriend die bij de andere uitgang stond en wou daar hetzelfde doen, maar die had alles gezien en hield ze stevig vast. Wat me opviel was, dat die leraar iets zei wat hierop neer kwam: "Ik doe dit namens de leerlingen en die appreciëren dat."

H a d j e e e n i n d r u k v a n o n z e s c h o o l v o o r j e h i e r s t e n c i l s g i n g u i t d e l e n ?
Ik wist, dat het een katholieke school was en ik dacht, dat er wel paters en zo zouden zijn, net als op het Nicolaaslyceum. En ik ben uit principe tegen confessionele partijen en bijzonder onderwijs.

H e b j e a l e e n s e e r d e r p a m f l e t j e s v o o r e e n s c h o o l u i t g e d e e l d ?
Nee, nog nooit voor een school; ik hoopte dat dat nooit nodig zou zijn. Ik heb wel

eens iets uitgedeeld tegen het levend villen van zeehonden.

Je zei zo even, dat je eigenlijk hoopte dat je geen pamfletten voor een school moest uitdelen. Waarom niet?
Ik hoopte eigenlijk, dat er zo'n contact zou zijn tussen leiding en leerlingen, dat dit middel niet gebruikt zou hoeven te worden. Maar uit de handelwijze van die leraar bleek wel, dat jullie aktiekomitee ergens gelijk had, toen ze ons die stencils liet uitdelen. Die leraar is waarschijnlijk in de omgang erg aardig, maar zo'n handelwijze is niet ....., niet volwassen.

Op welke school zit je zelf en hoe gaat het daar toe?
Ik zit op de MAVO Zocher. Een paar jaar geleden was daar een erg gewelddadige sfeer, leraren in elkaar slaan en zo, terwijl er bij voorbeeld ook de aardige gewoonte bestond dat de vrouwelijke kandidaten voor het leerlingenbestuur, alleen in een jutezak gekleed, op de Overtoom stonden.
Toen is alles verboden, totdat pas geleden een leraar alles weer opnieuw op poten zette. Nu hebben we een schoolparlement, iedere klas heeft er een afgevaardigde in en dat parlement werkt geweldig. Het organiseert vijf à zes feesten en een aantal sporttoernooien, en houdt zich bezig met problemen, als bij jullie roken. Het parlement heeft een beslissende stem, behalve in dingen als lesroosters. Het is verantwoordelijk aan de schoolraad, die gelukkig erg soepel is. We krijgen van die kant volledige medewerking.

Hoe komt het dat die gewelddadige sfeer verdwenen is?
Nou ik denk omdat, toen HAVO Zocher een paar jaar geleden omschakelde van ULO naar HAVO, de meeste echt oproerige lui, bromnozems en zo, van school verdwenen. Er zitten er waarschijnlijk nog wel in de hogere klassen die wat graag mee zouden doen met relletjes, maar aangezien er geen aanstichter is, houden ze zich rustig. Maar zulke lui vind je op iedere school.

Is jullie school erg groot?
We hebben op het ogenblik zo'n 800 leerlingen; volgend jaar 1000, en we zijn de slechtst behuisde school van Amsterdam, met een hoofdgebouw van tachtig jaar oud en een paar armzalige bijgebouwtjes.

Hoe zit het met jullie schoolblad?
We hebben volkomen persvrijheid volgens de wet, dus alleen laster en onzedelijke taal is verboden. De redaktie is verantwoordelijk. Er is een mentor die het recht van advies heeft, maar deze heeft geen vetorecht of beslissende mening.

Werkt jullie Rektor erg mee?
O ja, hij vindt bijna alles goed, zolang we het maar niet te erg maken. Hij geeft ons de verantwoordelijkheid.

Hoe ben je bij de SBO betrokken geraakt?
Ik interesseer me erg voor politiek en sociale toestanden, en omdat ik zelf nog leer-

ben, is het logisch dat ik me bezig houd met de schoolstruktuur. Daarom ben ik lid van VAAG.

Hoe is volgens jou deze plotselinge belangstelling voor schoolzaken te verklaren?
Er was eerst een mentaliteit van "We zitten alleen op school om ons papiertje te halen." De rektor en leraren kregen toen veel macht, omdat de leerlingen alles aan hen overlieten. Daar is verandering in gekomen door de Beatles, die de stoot gaven tot een nieuw tijdperk. Die jongens hebben ontzettend veel gedaan. Iedereen is gaan nadenken, de leerlingen ook. Maar de leraren kunnen nu moeilijk afstand doen van hun macht, vaak onbewust en erg logisch. Ze denken gewoon, dat wij nog niet weten wat goed voor ons is.
Vooral zo'n rektor, die helemaal alleen een school heeft opgebouwd. Maar als die zelfs nu nog alles zonder de leerlingen wil doen, of gewoon dingen opzij legt die de leerlingen besloten hebben, komt dat neer op diktatuur.
En ik geloof niet, dat er in Nederland een rektor is, die echt bewust vast houdt aan het diktatorschap. Ze hebben immers zelf meegemaakt, wat dat betekent !

Wat is je politieke overtuiging?
M'n vader zit in het Demokratisch Appèl, je weet wel, de conservatieve vleugel van de PvdA. En aangezien er altijd wel milieuvorming doorwerkt, vind ik de PvdA ook de meest fatsoenlijke en eerlijkste partij. Maar ze veroudert erg; ze heeft geen nieuwe generatie.
Wat Nieuw Links betreft, daar ben ik fel tegen. Hun aanhangers lopen met leuzen als "Vrijheid" en portretten van Ho Tsji Min en Mao Tse Toeng, terwijl dat juist diktators en onderdrukkers zijn, en Che Guevara was gewoon een beroepsmoordenaar. Ook de manier van optreden van Nieuw Links bevalt me niet.

Welke van de twee kies je, Rusland of Amerika?
Amerika. Amerika heeft veel meer bereikt en je bent er vrij, ofschoon er ook veel rotzooi is, als rassendiskriminatie en het feit, dat Nixons, Robert Kennedys of Johnsons aan de macht kunnen komen, alle drie tamelijk aarzelende persoonlijkheden.

Reproduktie uit "PLUG"

INBRENG OP PIUS X LYCEUM OP KOMST

De diskussie is verplaatst van lokaal 6 naar lokaal 16, het tekenlokaal. Daar dralen enkele schuchtere scholieren, een enkeling werpt nieuwsgierige blikken. Een lerares scheert langs met een beangstigd gemoed, niet wetend wat ze ervan moet vinden. Als de bijeenkomst wordt geopend, blijkt zij er niet te zijn, wel een dertigtal kritiese leerlingen, een handjevol leraren en de conrectors. Aanvankelijk is het enthousiasme in de laagste klassen hoog, maar die leerlingen vallen gauw af. Het aantal leraren blijft wisselen.

Pamfletten

De bijeenkomst wordt geopend en de voorzitster van de leerlingenvereniging deelt mee, dat deze hearing – of diskussie – niet is georganiseerd n.a.v. de pamfletten, die zijn uitgedeeld, maar n.a.v. een bijeenkomst op het Caland-lyceum waar over onderwerpen, die met de kritiese school hebben te maken is gesproken. Op die bijeenkomst heeft men 15 punten samengevat, die op deze middag worden afgewerkt (daarnaast is besloten tot de oprichting van een schoolraad, maar daarover straks).
Als men wil beginnen komt de rector binnen, verontschuldigt zich, dat hij naar een vergadering moet (later blijkt, dat men hem heeft verzocht niet hier aanwezig te zijn) en deelt n.a.v. de pamfletten een drietal standpunten mee mee: 1. Er zijn op de pamfletten brieven van een aantal anonieme schrijvers binnengekomen. De rector wenst geen kontakt te hebben met anonieme schrijvers. 2. Iedere leerling apart kan op elk moment met de rector in kontakt treden. 3. Er is een leerlingenvereniging, tot wie mensen met klachten zich kunnen richten.
Hierna begint de afwerking van de 15 punten. Enkele van de konklusies (de meeste heeft men al eerder gevonden en hebben al in PLUG gestaan; over de meeste punten waren alle aanwezigen het nogal eens) die op de hearing werden bediskusieerd volgen hieronder.
„Onze aktiviteit moet niet beperkt blijven tot de school alleen maar doordringen in alle milieus". Een duistere konklusie, daar is men het over eens. Met alle milieus blijken alle andere schooltypen te worden bedoeld.

Fakultatief

Een paar punten verder: We moeten komen tot een kritiese school voor een kritiese maatschappij. Een leerling merkt op, dat de leraren uit een konservatief, subjektief en onkrities (school) milieu komen. Zij zijn niet in staat een kritiese opleiding te geven. Een leraar, die hier graag iets op wil zeggen vraagt, of hij mee mag diskussiëren. Dat mag. Hij vindt dat subjektieve juist positief en ziet graag de subjektieve inbreng van de leerling tegenover de leraar. Iedereen sluit zich daarbij graag aan en komt tot de konklusie, dat het in de toekomst zo zal moeten groeien! In lokaal 16 wordt een begin gemaakt. Termen als leraar en leerling zullen vervallen; beiden moeten op gelijke voet met elkaar kunnen diskussiëren. Er is in het huidige rooster echter geen tijd voor diskussies onder de les over een onderwerp, dat met die les te maken heeft. De leraar moet een bepaalde stof afwerken en heeft daar nauwelijks tijd voor.
Sommige leerlingen blijven in leren de enige opzet zien en voelen er niets voor om b.v. bepaalde vakken fakultatief te stellen (kost te veel tijd om naast de gewone les nog eens aan andere vakken te gaan doen, vinden zij), vakken, die raken aan de maatschappij zoals maatschappijleer, sociologie, politiek, maar ook filosofie. Lessen, waarin dan uitgebreid zou kunnen worden gediskussieerd. Een leraar komt met de ontnuchterende opmerking, dat nergens aan te tornen valt, omdat men nog steeds met de wet heeft te maken. De leraar (geschiedenis) die vroeg of hij mee mocht doen: „een kleine groep moet de grote groep op gang brengen", wijst dan op de revolutie waar dat telkens weer het geval is.

Demokraties?

Tussendoor wil iemand opeens weten hoe het bestuur van de leerlingenvereniging tot stand is gekomen. De voorzitster deelt mee, dat dat via de klassevertegenwoordigers gebeurt. De meesten staan verbaasd. Ieder jaar worden uit elke klas door de leerlingen twee klassevertegenwoordigers gekozen, maar wie wist daar de strekking van? Gezamenlijk koos men dan de grootste zak uit de klas of iemand die het graag wilde, maar niet altijd kapabel was. Voortaan uitkijken wie je kiest dus.

Zelf doen

Er wordt overgegaan tot het volgende punt: meer ruimte voor de expressievakken. Men wil graag komen tot oprichting van „klubs", die lokalen beschikbaar gesteld krijgen om daar te werken.
– Er valt in de zaal de opmerking, dat de tot nu toe behandelde punten te weinig met de interne problemen van het Pius-X hebben te maken. Er wordt besloten daar later op in te gaan. – Eindexamenkandidaten vrij in het volgen van de lessen is het volgende punt. Niemand tegen (behalve de wet). Eigenlijk zou iedereen vrij moeten zijn (problemen met ouders en weer de wet, die een bepaald aantal uren per vak verplicht stelt). Er heerst toch steeds meer een tendens naar zelf doen. Er wordt gedacht in de richting van het Dalton-onderwijs.
Er is uiteraard iets over kleding en uiterlijke verzorging gezegd, die niet gediskrimineerd moeten worden. Een conrector: de school is een verlengstuk van de opvoeding; vaak bellen ouders ons op en vragen of de school niet kan verbieden, dat hun zoon lang haar draagt.

Geboefte

Een op het eerste gezicht vreemd punt is dat, waarin staat, dat leraren eerst op school een proefjaar moeten afleggen en de leerlingen dan moeten beslissen of hij les kan geven en orde kan houden. De tweede conrector vraagt zich af of het geboefte (lees leerlingen) geen misbruik zal maken en een leraar wegpesten. Bovendien zijn al vele leraren, onkapabel om les te geven, verwijderd – en dat blijkt vaak onder invloed van klachten van leerlingen te zijn gebeurd. De samenwerkingssituatie leraar - leerling, waar naar wordt gestreefd zal met zich brengen, dat een goede leraar zich otomaties kan handhaven. Er komt zelfs een voorstel, wanneer een leraar een uurtje vrij heeft, dat hij bij een kollega in de klas gaat zitten en beiden van elkaar iets opsteken. Er is een leraar aanwezig die op het eind van ieder jaar enquêttetjes houdt onder zijn leerlingen over de manier van lesgeven, de stof e.d. N.a.v. dit tracht hij zijn manier van lesgeven te verbeteren.

Schoolraad

Als het maar geen zoethoudertje wordt
Het belangrijkste punt van deze vergadering is wel de instelling van een schoolraad. De heer Verhagen (die de pamfletten uit handen van een verspreider sloeg) heeft dat al met de rector, de heer Koster, besproken en deze heeft er zijn toestemming voor gegeven.
De schoolraad, die zal vergaderen en van advies zal dienen over strukturele problemen van het Pius-X-lyceum, zal bestaan uit 5 demokraties gekozen leerlingen, 5 docenten en 5 ouders, verder kunnen daarbij aanwezig zijn de conrectoren en de rector. Voorlopig zal een voorbereidende commissie worden ingesteld, op dezelfde wijze samengesteld als hierboven.
Er verschijnt een informatiebulletin over dit besluit, waarna iedere klas (er zijn er 42) een vertegenwoordiger, die kapabel is de belangen van zijn klas te behartigen, kiest. Deze 42 zullen uit hun midden een vijftal mensen kiezen om in de kommissie plaats te nemen. De docenten zullen op hun (demokratiese) wijze 5 vertegenwoordigers kiezen, evenals de ouders. Of deze laatste groep ook stemrecht moet hebben is aan kritiek onderhevig, maar voorlopig is besloten van wel.
Uit het schoolbestuur zullen geen vertegenwoordigers zitting nemen in de kommissie, omdat de schoolraad juist is bedoeld als advieskollege (met aanvankelijk beperkte bevoegdheden die, naar men aanneemt met de jaren zullen groeien) voor het schoolbestuur. Een van de eerste taken van de kommissie van 42 (leerlingen) zal zijn te beslissen, of de voorzitster van de leerlingenvereniging otomaties lid is van de 5 van de schoolraad, of als zesde, adviserend lid (zonder stemrecht, vanwege de demokratiese verhoudingen) zal deelnemen. TK

De redaktie van BOLWERK distancieert zich geheel van dit artikel.

KRITIEK OP AKTIEGROEP P I U S X

Ik zou graag iets willen schrijven over de pamfletten die zaterdag 1 februari voor onze school werden uitgedeeld. Ze werden vóór de school uitgedeeld en door een leerling van een andere school. Ik vind dit een achterbakse manier van doen; als iemand een mening heeft, moet hij daar openlijk voor uit durven komen. Ik kan best begrijpen dat meneer Verhagen kwaad werd, vooral ook omdat de school in het pamfletje afgeschilderd wordt als een tuchthuis.

Wat er in staat, is gewoon onzin. Bij voorbeeld het zinnetje: "Waarom wordt ons niet gevraagd of wij een koffie/sjokkel- of cola automaat willen?" Ik snap niet waar ze zich druk om maken. Iedereen maakt toch dankbaar gebruik van de automaat.
Het stencil pleit voor demokratie, maar die is niet te verwezenlijken. Hoe kunnen de eersteklassers meebeslissen over dingen als : keuze van leerboeken, roken op de cour, 'censuur' op Bolwerk ?

Volgens het stencil hebben wij niets te vertellen, omdat de rector het vetorecht heeft. Maar welke besluiten van de leerlingenvereniging heeft de rector dan afgekeurd ?? Volgens mij doet de leerlingenvereniging veel goede dingen, zoals bijv. de dansavonden.
Dat hele pamflet is alleen maar bedoeld om - zoals de titel al zegt - op te ruien.
Er wordt ongemotiveerd tekeer gegaan tegen zogenaamde misstanden op het Pius X.
Het is opgesteld door 'progressieve' mensen, kijk maar naar de moderne spelling.
In al die jaren dat ze op school zitten hebben ze nog niet eens goed Nederlands geleerd.
Dit soort oproerkraaiers hoort helemaal niet thuis op Pius X. Zij kweken onder de leerlingen een sfeer van onbehagen, dat volkomen ongegrond is. Laat de aktiegroep PiusX eens kijken naar andere scholen, waar een schoolkrant van twee pagina's verschijnt en waar meisjes niet in een lange broek op school mogen komen!

Het wordt hoog tijd, dat alle leerlingen die met dezelfde ideeën rondlopen als de aktiegroep, zich eens realiseren dat al dat gekanker volslagen zinloos is, en dat je er niets anders mee bereikt dan tegenstand.

Ik zie mij genoodzaakt om onder pseudoniem te schrijven, want ik ken de aktiegroep persoonlijk en ik ben bang voor tegenmaatregelen.

Wapie

MYTYL AKTIE

Onder het motto: "Weinig feest viert hij, die anderen niet mee laat feesten", is aan ons jubileum een aktie verbonden ten behoeve van de Mytylschool in Amstelveen. Als je beseft wat jij hebt en wat zij missen, kan het niet anders of deze aktie moet de topper van het hele feest worden.

Deze woorden schreef de rector in de extra editie van Bolwerk van oktober 1968, waarin de plannen voor de feestviering bekend werden gemaakt.
Inmiddels is de feestweek voorbij. De aktie voor het dagverblijf van de Mytylstichting IS een TOPPER geworden. In totaal werd ƒ 5170,15 netto bijeengebracht. Dit bedrag werd op vrijdag 14 februari aan de direktie van het dagverblijf op symbolische wijze aangeboden. Er was reeds een prachtige diaprojektor aangekocht. De rest van het geld wordt in de komende maanden besteed. Verantwoording hiervan volgt t.z.t. in Bolwerk.

Ons rest een woord van dank aan allen die de aktie tot een succes hebben gemaakt. En als U ons wilt bedanken voor het vele werk en uw ballpoint is net leeg ..... we hebben er nog een paar !!!

Vanaf vandaag: TWEE BALLPOINTS VOOR 75 CENT; de tweede is dus GRATIS !!!!

j. oosterwerff

r. mounier

j. rurup

Geacht Leden.

Ik hab wel eens meer in jullie krant geschreven. Ik heb toen gezegd wat we doen. En dat we niets kunnen doen.

Mag ik namens het dagverblijf jullie gelukt toen weensen met jullie school Want die bestaat

12½ jaar

Jan van Buuren

Donderdag 2o-2-69,

Beste Vrienden,

IK VIND HETcadeau geweldig. Wij hebben de projector nog niet gebruikt, dat doen we als de dias er zijn.

Wij zijn vorige week buiten in de sneeuw geweest en hebben een sneeuwgevecht gehouden. Ik heb heel vaak op de slee gezeten.

Zaterdag avond heeft mamma mij naar carnaval gebracht in de club van mijn broer. IEDEREEN was verkleed enwas een heel goede band. ZE hebben veel gehost en gesprongen en ik heb fijn gekeken het was een fantastische avond.

Uit naam van alle kinderen bedank ik jullie nog maals heel hardelijk

tot zien Bert. Langelaar

SPORTDAG 14 FEBRUARI 1969

Een $12\frac{1}{2}$-jarig bestaan van onze school zonder sportdag zou niet compleet zijn.
Voor de eerste en tweede klassen werden handbal en trefbal op school beoefend. De weergoden waren ons die dag niet goed gezind, zodat het handbal op de cour moest komen te vervallen.
Niettemin werd dit weer goedgemaakt door de enorm spannende en vaak zeer goed gespeelde trefbalwedstrijden in de zaal. Het aantal deelnemers was heel groot: van de eerste klassen deden er van de 187 leerlingen 176 mee, van de tweede klassen 170 van de 181, dat is VIJFENNEGENTIG PROCENT!

Voor de derde tot en met de zesde klassen werden handbal-, basketbal- en volleybalwedstrijden in de Oude RAI gehouden. Het was daar wel wat koud, maar de meesten waren na één wedstrijd al aardig warm gelopen, zodat het overigens wel meeviel.
De wedstrijden duurden allemaal tien minuten.
Het is duidelijk, dat er enorme voorbereidingen aan te pas waren gekomen o. a. van de kant van de heren Stobbelaar en Bertens, die de wedstrijden hadden opgesteld.
Het indringende geluid van een sirene, bediend door Hans de Waal, gaf het einde van de wedstrijden - die op vijf velden tegelijk werden gespeeld - aan.
Voor deze sportdag had Pius X gezorgd voor een koerier van grote klasse, namelijk Bob Wit, die men om de tien minuten met papiertjes waarop de uitslagen stonden, door de grote hal naar de wedstrijdleiding kon zien rennen.

Zowel door de jongens als door de meisjes werden prachtige wedstrijden gespeeld, aangemoedigd door klasgenoten, omstanders en leraren, die er zo'n dorst aan overhielden dat de kantine goede zaken deed.
Om 15 uur begonnen de wedstrijden handbal van het schoolteam tegen oudleerlingen, die veel bekijks trokken.

Hulde aan degenen die dit zo goed hebben georganiseerd, zodat de sportdag naar mijn mening een groot succes is geworden.

w. dieker

De Sportdag in procenten

MEISJES				JONGENS				SAMEN
klas	meegedaan	van de	procent	klas	meegedaan	van de	procent	totaal in %
1	80	81	98,7	1	96	106	90,6	95
2	71	73	97,2	2	99	108	91,6	94
3	48	57	84,2	3	60	86	70	75
4	39	66	59	4	69	107	64,5	62
5	33	48	68,7	5	50	69	72,4	70
6	17	22	77	6	36	49	73,4	75
Totaal	298	347	83,3	Totaal	410	525	78,1	80,2 %

Naar aanleiding van de pas gehouden sportdagen laten we enige overal geldende spelregels voor zaalhandbal volgen, die op onze school onbekend zijn. Misschien dat er nu enige vechtpartijen tussen spelers en scheidsrechter verhinderd worden.

REGELS HANDBAL (7-handbal)

1. Pas als de bal geheél in het doel is (doelvlak gepasseerd) is er sprake van een doelpunt.

2. Uit een midden-uit mag niet direkt gescoord worden (behalve als de bal eerst de keeper of een verdediger aanraakt). De bal moet dan eerst door iemand anders (zowel van eigen- als van tegenpartij) aangeraakt worden. Wordt bij een beginworp of midden-uit toch meteen direkt in het doel gegooid, dan is het een uitbal.

3. Men mag :
   - A drie passen lopen, als men de bal vangt met beide voeten op de grond;
   - B vier passen, als men de bal vangt met één been van de grond;
   - C vijf passen, als men de bal vangt met beide benen van de grond (tijdens een sprong bij voorbeeld)

4. Als men de bal vangt met één voet voor en één achter, mag het achterste been naast het voorste worden gezet en dan pas begint men de stappen te tellen.

5. Meenemen van de bal gebeurt als het middelpunt van de hand onder het zwaartepunt van de bal komt.

6. Het overbrengen van de bal van de ene hand naar de andere is toegestaan.

7. Als men een bal vangt, hem dan weer laat glippen en voordat deze de grond heeft geraakt of in contact is geweest met een andere speler, weer vangt, wordt dit niet bestraft, tenzij men het bewust heeft gedaan om terrein te winnen. (Men vangt de bal, gooit hem meteen over een tegenstander heen, loopt de bal achterna en vangt deze zonder dat hij grond of tegenstander heeft aangeraakt weer op : vrije worp tegen).

8. De bal mag niet opzèttelijk worden aangeraakt met voet of onderbeen : vrije worp tegen.

9. Iemand die in het bezit is van de bal, mag door meerdere tegenstanders tegelijk worden aangevallen, mits dit uiteraard op correcte (volgens de spelregels) wijze gebeurt.

10. Men mag niet tegen een tegenstander oplopen, tegen hem aanspringen, met een been de weg versperren, opspringen met een knie omhoog, of de weg versperren met armen of benen (wel met het lichaam).

11. Bij een vrije worp hoeft niet gewacht te worden op het fluitsignaal van de scheidsrechter.

12. De strafworp moet genomen worden:
    a) met beide voeten voor de lijn
    b) met één voet die contact houdt met de grond (draaien is dus wel toegestaan, mits de voet niet van de grond komt).

13. Een strafworp wordt toegekend:

    a) bij een ruw vergrijp tegenover een tegenstander, onverschillig waar.
    b) bij ongeoorloofd verhinderen van een zekere doelkans
    c) bij het opzettelijk betreden van eigen doelcirkel met duidelijke bedoeling tot afweer
    d) bij het opzettelijk terugspelen op eigen keeper of het in het doelgebied halen van de bal door de keeper

14. De strafworp moet als een direkte worp op het doel worden genomen.

15. De doelman mag, als hij zich binnen zijn eigen doelgebied bevindt, geen op de grond liggende of rollende bal buiten het doelgebied aanraken (Vrije worp).

16. Een keeper kan geen corner maken.

17. Het bevriezen van het spel (tijd rekken) is verboden (vrije worp).

TONEELRECENSIE LAGERE KLASSEN

Deze avond was, zoals verwacht kon worden, meer een generale repetitie. Er moest heel wat geimproviseerd worden, wat echter onmerkbaar gebeurde. De scene, waarbij een schilderij in een zak moest worden gestopt bij voorbeeld. Toen bleek pas, dat het schilderij er niet in paste. Anita redde het echter geweldig.
Er kwamen ook wat technische mankementen voor, die alweer voor de zaal onopgemerkt bleven.
Wat het publiek betreft, dat werkte redelijk mee, lachte welwillend. Het stuk was dan ook beter geschikt voor de niet zo kritische lagere klassen dan voor 4, 5 en 6 en genodigden. Het enige vervelende was, dat het donkere hoekje achterin de zaal ontruimd werd. Het was daar juist zo gezellig ....

TONEELRECENSIE HOGERE KLASSEN

Deze avond was tamelijk rommelig door het veel lawaaierige publiek, dat nu alles niet zo gemakkelijk slikte als de vorige avond. Er werden kreten door de zaal geslingerd (we meenden zelfs "Ajax" te horen), waardoor de sfeer erg gemoedelijk werd, tot geluk van de spelers, want het leek even of de zaal zich tegen hen zou keren.
Nu accepteerde het publiek maar wat er te zien werd gegeven, hoewel met het ten beste geven van allerlei al of niet grappige, schunnige, enzovoort opmerkingen.
Het toneelstuk zelf werd nu met heel wat minder improvisaties gespeeld, alleen een vaas die met een touwtje moest worden omvergetrokken, weigerde, zodat een van de acteurs hem een duwtje moest geven. Maar goed, ...

HET TONEELSTUK ZELF

Het zal velen verbazen, dat je "Le bal des Voleurs" op je literatuurlijst mag zetten. En dat is logisch, want het literaire, het meer diepzinnige, kwam er niet zo goed uit. Lady Hurf, die alles regelde, en aan de touwtjes van de marionetten trok, kwam zelfs niet boven de 'humoristische' scenes uit. Michel Jozen was soms tenauwernood verstaanbaar, Anita speelde nu en dan over Frits Nolte heen, zodat deze dan erg afstak. Hij werd dan een bijfiguur in plaats van een van de gelieven.
De pater was, hoe kan het ook anders, goed. Hij was een bijzonder geslaagde caricatuur van de onder de plak zittende, verstrooide man.
De rest van de spelers was redelijk, niet slecht, niet goed. N.B. de souffleur was bij tijden zelfs in de zaal te horen.

CABARET LAGERE KLASSEN

Deze avond was het programma veel uitgebreider dan op de 'gala'-avond. Men begon met een verhaal over driehoeken, uitgevoerd door een van de lagere klassen, dat als openingsstuk erg geschikt was. Het was eigenlijk meer een toneelstuk dan cabaret, maar desalniettemin leuk. En dat was de hele avond met enkele uitschieters. Ik zal, om het niet te lang te maken, maar een paar stukken onder de loep nemen.

"Liefdesdrama in het groen", ook van een lagere klas, had soms originele punten. Jammer genoeg is me niet bekend, wie de tekstschrijver(s) is(zijn). In ieder geval een compliment waard.
De lezing van Gustavus, waarbij het een en ander aan de intelligentie van het publiek werd overgelaten, was erg goed.
Televisie, opgevoerd door 4-Havo, was een van de mindere stukken. Het legde zich dan ook meer toe op show dan op een geestige tekst. Er zat zo oppervlakkig gezien weinig verband tussen de verschillende op- en afgaande personen, die hun al of niet geestige tekst opzeiden. Af en toe kwam er iets origineels en onverwachts naar voren zoals met de bordjes, maar het merendeel kwam niet van de grond. Erg jammer.

Hèt succes van de avond waren de Kluivenduikers met hun uitermate stompzinnige teksten, verrassende pointes, uitgestreken gezichten en perfekt gevoel voor het opvoeren van spanningen. Ze hebben het publiek op ieder door hen gewenst ogenblik laten lachen en het er zelfs wel in laten lopen (ienewienewups, mijn moeder heeft een ... beha (gelach) met drie cups (enorm gelach). De school werd ook heerlijk in de maling genomen (Er was een kamer, een rektorskamer, waar de voerman zijn paard laat grazen), op allerlei manieren.
Er werden twee entre-actes meer gespeeld dan op de volgende avond, nl. de basketballer en een waarbij L. Jeher als souffleur optrad. Inderdaad de twee minst goede, hoewel toch nog boven de middenmaat.
Deze avond duurde tot kwart over twaalf (laatste tram 12.10), zodat de zaal al half leeg was voordat alles afgelopen was.
Toch zaten er nog zo'n 200 mensen zonder vervoersmiddel. Hoe dit geëindigd is, weet ondergetekende niet, want met een prachtige sprint haalde hij nog net de "B van 12 uur 10" (laatste rit).

CABARET HOGERE KLASSEN

Drastisch verkort om het bal een behoorlijk tijdje te laten duren. Daardoor werd het peil nog hoger. De avond begon nu met het openingslied, drie leraren, waarvan twee met bijzonder onverstoorbare gezichten en een goede tekst (het zingen viel trouwens ook best mee).
Hierna kwam Entre-acte I van de Kluiveduikers, waarbij ze alvast een voorproefje lieten zien van de stompzinnige dialogen die later zouden volgen. (De entre-actes zullen we verder tesamen pas op het eind bejubelen).
Toen kwam een sketch, die hierbij niet te vergelijken was: "Dialoog tussen twee beren" (Waar waren die beren eigenlijk? - ironisch).
Het volgende stuk was een parodie op de revolutie hier ter schole in de vorm van de fabeltjeskrant, waarbij de rektor voorgesteld werd als mijnheer de Uil. Jammer genoeg kwam deze parodie alleen maar voor ingewijden over, door bijv. de uitspraak van de Schildpad: "Jullie zijn een tableau vivant", welke ook wel eens gebezigd wordt door de heer Nicolaas. Het publiek zag er nu alleen maar een uitbeelding van de Fabeltjeskrant in, en dat was hun niet kwalijk te nemen, want de parodie werd gewoon niet duidelijk genoeg uitgebeeld.
Hierna kwam er weer iets voor de rektor om over na te denken in de vorm van de

"Ode aan een Schoolhoofd". De tekst van de heer Stekelenburg op de wijs van de musicale (?) topper "Ich bau dir ein Schloss" werd gezongen door een eersteklasser, P. Kamp, die de zaal meekreeg. Misschien niet door zijn stem, maar dan toch door het lef waarmee hij ijskoud stond te zingen.
Het volgende was een heel ander genre. De Pil, alsmede een dans; leuke tekst met een betoverend (?) lichtspel, hoewel dit laatste op de vorige avond beter was.
Dan weer een uitbeelding zonder tekst. Pantomime, oftewel Een Schooldag Van Een Pius X'er. Erg knap gedaan.

Zo kan ik natuurlijk ieder stuk gaan opnoemen met mijn mening erbij, die vaak nietszeggend is als aardig, goed enz. Daarom wil ik het alleen nog hebben over het succes, de Kluivenduikers. Ze hadden nog meer succes dan de vorige avond. Ondergetekende had alles toen al gezien, maar bij hen lag hij weer dubbel. Bovendien viel hun bizonder goede mime nu des te meer op. Je ontdekte allerlei dingen die de vorige avond niet tot je doorgedrongen waren. De grootste verdienste van de Kluivenduikers was, dat ze het publiek minder kritisch maakten. Iedereen begon door hun toedoen overal om te lachen, en bij de Kluivenduikers zelfs voor ze iets geestigs konden zeggen.
Daarom: "De Kluivenduikers hebben de avond gemaakt! "

j. Iohmann

CULTURELE MIDDAG

Woensdagmiddag. Magister Vocat. De zaal was prettig, groot genoeg voor de opkomst. Het peil kon het uiteraard niet halen bij het Kabaret. Verder was het aantal stukjes in een vreemde taal erg groot: 2 Franse, 1 Duits en 1 Grieks. Er waren eigenlijk op de hele middag maar vier goede stukjes: De Duitse uitvoering van een Grieks drama, de echt Griekse (originele) uitvoering, een exotisch ballet, èn de aardrijkskundeles van de heer Hendriksen.
De Duitse uitvoering van het Griekse drama werd vertolkt - tenminste dat was de bedoeling - door twee tragediennes. Er was er echter maar één, Hedwig Beekman. Cora van Veen leek meer op een onschuldige maagd. Toch was het leuk om ernaar te kijken. De uitvoering in het Grieks zelf was uiteraard onverstaanbaar, hoewel Agatha Mekel en Luuk Woltring erin slaagden door hun mime de zaal ongeveer te laten begrijpen wat er gebeurde. Over hun uitspraak kan ik uiteraard niet oordelen.
De exotische dans was bijzonder leuk; kan zo op het Leidseplein vertoond worden. Dat dit kon gebeuren op onze anders zo zedelijke school.... geen censuur vooraf, zeker!
Het lachertje van de avond was de aardrijkskundeles voor iedereen op onze school die les heeft (gehad) - en dat zijn er heel wat - van de heer Hendriks, bijzonder amusant.
Een grote teleurstelling op deze middag was het optreden van de R & B Band Blues Acceleration. Instrumentaal was hij erg goed, vooral de piano (Joep Padberg), hoewel, wat de drummer erbij deed, is voor mij nog steeds een vraagteken. Maar de zanger was slecht. Er zat niets, maar dan ook helemaal niets, in zijn stem. En dan die nageaapte show erbij maakte het nog lachwekkender.

J.L.

Sorry voor vooral de slechte vorm van'Culturele middag! Maar, dit stukje is 5 minuten voor het ter perse gaan geschreven, en haastige spoed is zelden goed.

KABARET

In de feestweek konden belangstellenden, naar gelang hun klas donderdag of vrijdag kabaret komen zien, opgevoerd door debuterende Piustieners. Ondergetekende bezocht de eerste voorstelling, bestemd voor de klassen 1, 2 en 3.

Onder leiding van een tiental leraren is, na een buitengewoon rommelige start, een programma uit de bus gekomen dat zeker verdient, dat men er nog even op terugkijkt. Het stuk voor de pauze, door niet in het programma vermelde en dus nog steeds onbekende grootheden opgevoerd, beschreef een viertal erg brutale, ondernemende hoeken, die uit hun vierhoek stapten en de wijde mensenwereld in trokken. Verrassend waren de plotselinge woordspelingen die te voorschijn kwamen uit een Hoekenleven. Een spontaan applaus verdienden en kregen deze vondsten. Bijna liep de eigenwijsheid van de hoeken verkeerd af, maar aan het eind was toch iedereen gelukkig.
Na het aardige openingslied van een drietal leraren traden dé stuntmannen van de avond op, in hun eerste tussenstukje, getiteld "De Basketballer". Zij heetten C. van Keuk, Ch. van Lankeren en J. Ruiter. Dit zijn ze. Het publiek begreep meteen: dit zijn blijvertjes, en naarmate de avond vorderde, begon men reeds te applaudisseren voor het Trio zelfs aanving. De Kluifduikers speelden uniek. Hun onovertroffen stompzinnige sketches deden een ieder de das om. De zes entre-actes die zij opvoerden, evenaarden elkaar vaak, maar vooral "Poeem" (wiede, wiede waatste, dat was de laatste) en "Ontmoeting II" blonken uit.
Enfin, na de eerste sketch van het fraaie Trio zagen wij "Liefdesdrame in het Groen" door een stuk of acht leerlingen uit een der lagere klassen, waarvan de gelukkige afloop eigenlijk eerlijk gezegd een beetje verwacht was.
Na ons Trio hoorden en zagen wij H. van Wees en P. Montelbaar, die beiden een gesprek met zichzelf en met de toeschouwer hadden. Voor de scherpe luisteraar speelden zij ook op elkaar in, de één over 'bloot' de ander over zijn te schrijven tekst. Deze "Dialoog voor twee Beren" had over het algemeen goed de aandacht. Na "Ballade" van ons Trio kregen wij een schoolse interpretatie van de Fabeltjeskrant voorgeschoteld, genaamd "Litteris Fabularum", door ongeveer tien personen uit een van de hogere klassen. Bijzonder goed speelde de Uil, die precies het lied van de Fabeltjeskrant 'back-playde'. Ook de andere figuren waren zeer fijntjes uitgebeeld. De altijd aanwezige les was allerduidelijkst verzorgd, en uitgesproken door de Uil, die op het punt stond gehangen te worden.
Na "Ontmoeting II" kregen wij het resultaat van Dhr. Stekelenburgs talentenjacht, ene P. Kamp, die op de melodie van "Ich bau dir ein Schloss" het Pius X Lyceum-in-aanbouw toezong. Geestdriftig zong op het eind 't geacht publiek het refrein.
Hierna was de beurt aan zes lieden, die de vergankelijkheid van een vlag verhaalden. Ook was er 'dans' en kort maar krachtig werd 'Pil' besproken. De wisseling van sprekers en spreeksters zorgde voor een leuke uitwerking.
Na 'Bang' van het bekende trio hoefden wij slechts te kijken naar "De Leerling" van R. Landel, die een schooldag verwezenlijkte. Ten onrechte staat hier ook de naam van ondergetekende bij, die alleen met een klein dingetje bij de repetities heeft geholpen. Daarna konden wij de geoefende stem van R. Tan met gitaar beluisteren, die voor een tweetal 'songs' zorgde.

Het volgende punt heette "Gustavus en Adrianus" (waarom deze titel gekozen is, dat is een vraagteken). Het was de toespraak van een oud-gevangene voor zijn mede-misdadigers. Sommige grollen kwamen niet geheel vlekkeloos door, jammer.
De daarop volgende "Ballade van de meeuw" vergoedde echter veel. Het is echter treurig, dat het mogelijk is dit op te voeren. Zouden wij het vuil en afval 'in de daartoe bestemde bakken' deponeren, dan zou Pius X weer op een punt verbeterd zijn.
Nu het "Gymnastisch Levenslied", door drie jongens en evenzovele meisjes verzorgd. Het zien van dit stuk deed goed aan, door de lichteffecten, die in Kras mogelijk zijn, en werkelijk in één moment dit 'Lied' in de juiste sfeer brachten. Veel droeg eveneens de elektronische muziek bij tot het welslagen van dit erg fijn uitgewerkte geheel.
Een spitse entre-acte, Het Zakdoekje, werd hierna gespeeld. Terwijl ik dit schrijf, bemerk ik dat ik vergeten ben het tussenstukje vóór de Ballade van de meeuw te vermelden. Dat dan bij deze. Dhr. Peters vond het in het volgende liedje 'rot': 'kfontrot'. Goed gebracht met aardige teksten.
Na een laatste entre-acte kwam de finale, Televizie, waarin zowel frisse als minder geslaagde onderdelen voorkwamen. Reeds onder het stuk zagen verschillende mensen zich genoodzaakt huiswaarts te keren, en dit brengt ons meteen op de laatste opmerking van dit nablikje.

Wij vragen ons af, hoe het mogelijk is geweest dat de avond zo laat (kwart over twaalf) eindigde. Was er geen rekening gehouden met de mensen die met bus of tram terug moesten? Velen waren gedwongen de hele of gedeeltelijke afstand naar huis te lopen, omdat zij de laatste bussen of trams helemaal niet, of net voor hun neus zagen vertrekken.
Dit is een mank onderdeel van de organisatie, die verder uitstekend was. Wij hopen, dat een dergelijke fout niet meer gemaakt zal worden bij festiviteiten van school.

De Terugblik die U zoëven (hopelijk) las, was van

marcel gazendam

Als vrolijke noot in dit nummer de verslagen van het cabaret door de Kluiveduikers. Het kostte ons heel wat moeite hen over te halen hun eigen mening neer te schrijven, want u weet: Het zijn bescheiden jongens!. Gelukkig, dat de Bolwerkredaktie voor niets staat.

UIT DE FEESTWEEK GEKLAPT

Ja, dat was ons het weekje wel, een weekje van vreugd en jolijt. Kosten noch moeite zijn gespaard om het heuglijk feit van $12\frac{1}{2}$ jaar Pius X diep in ons geheugen te grifften. En wat meer is, deze opzet is volledig geslaagd, mede dank zij het Kabaret, verzorgd door vogels van diverse pluimage.
Natuurlijk waren er ook dit jaar personen, die qua opzet, prestatie en afwerking, ver boven de middelmaat uitstaken en in dit kader is de enigste groep die wij kunnen noemen de onvergetelijke "Kluivenduikers". Dit trio was werkelijk AF. Duidelijk sprak uit hun optreden hun grote liefde en kameraadschap voor de GEHELE Pius X-gemeenschap. Vooral de verschijning van de leider, J. Ruiter, wekte allerwege grote bewondering. De manier waarop hij zijn beide medewerkers op het toneel wist te plaatsen zodat zijn eigen sublieme verschijning des te beter naar voren kwam, was prachtig. Deze knaap zette zijn gehele, lang niet geringe, persoonlijkheid in, en was met zijn succes zo blij als een kind. En wat heeft hij geen goodwill gekweekt met z'n formidabele optreden. Overal wordt hij bewonderend nagekeken. Maar, schrijdt hij door de gangen? Lijkt hij neerbuigend? Neen, lezers, neen! Hij mengt zich ongedwongen en minzaam onder ons, gewone Piustieners, en blijft eenvoudig.
Pius X, beseft hoe gelukkig gij zijt deze knaap in uw gelederen te hebben.

J. Ruiter (Djon, 5F)

HIJ MAAKTE DE FEESTWEEK

Wat een feest! Twaalf en een half jaar bestaan van Pius X. Een feestweek waarin ons weer eens duidelijk werd gemaakt, wat een sterke schoolgemeenschap het Pius X toch is.
Allereerst begon de week met een H. Mis, gevolgd door de Kulturele Middag. Maandag en dinsdag toneel. Ach ja, het toneel was wel goed, maar toch, na $12\frac{1}{2}$ jaar moest er iets komen dat alles en iedereen slaat. En dat was ongetwijfeld het kabaret.
Dit was op zich erg geslaagd, maar zonder het toedoen van enkele zeer geniale figuren zou het zonder twijfel in het honderd zijn gelopen. Dit groepje genieën trad op onder een naam die niemand makkelijk vergeten zal. Ja lezer, iedereen weet wie we bedoelen. Het sukses van de avond, wijd en zijd bekend, het trio met het meeste elan, donderend applaus, flitslicht uit alle hoeken, kamera's overal, en de antiklimaks, het zeer bescheiden trio op het toneel, uw aller aandacht voor: De Kluiveduikers!
De spanning is te snijden. Ja, daar zijn ze, de jongens met wereldfaam in één avond. Laten we het groepje eens splitsen. Twee ervan zijn aardige jongens, die andermans

tekst oplezen, meelopertjes, lachwekkend door hun domme gezichten, en grimassen kunnende maken. Maar ja, dat kon de derde man ook. Waar was dit succes dan aan te danken? Aan die Derde Man, wiens naam ongetwijfeld in ieders geheugen gegrift staat: Chris van Lankeren.
Zonder de anderen tekort te doen, was het toch alom duidelijk, dat deze man de kabaretavond eenvoudig máákte. Niemand weet natuurlijk dat achter de schermen dit genie de teksten, wijsjes, spitse opmerkingen, monologen en grappen heeft verzonnen en met zijn creatief brein het succes reeds op papier schreef.
Zoals deze man zich ook op het toneel bewoog, zijn makkers bemoedigend toesprekend en zelf treffende opmerkingen plaatsend, het kon haast niet anders, hij moest in één avond algemene faam verwerven. Subliem, groots, geniaal, ach, er zijn geen woorden voor te vinden.
Dit is ongetwijfeld dè man van deze eeuw. En het prachtige is, hij is altijd even bescheiden, weet van geen succes, en streeft altijd naar beter. Dat zó'n knaap geboren zou worden is iets, waarmee iedereen dolgelukkig mag zijn.
Overal handen schuddend, vriendelijk pratend met, we mogen het wel zeggen, de 'gewone' mensen onder ons - Het kan niet anders of die man staat voor altijd in ons geheugen gegrift.
Piustieners, draagt deze naam in ere, en vergeet nooit, dit ongetwijfeld meest geniale, meesterlijke, sublieme en toch zo bescheiden figuur, Chris van Lankeren.
Wees trots, dat je met zo'n flinke vent op school mag zitten.

c. van lankeren 4H

JA.... DAT IS UIT HET LEVEN GEGREPEN

Een refreintje, eenvoudig van opzet en ironisch getint, slaat altijd wel in bij een kwasi intellektueel publiek. Zo ook op die gedenkwaardige vrijdagavond, waarop de kabaretgroep "De Kluiveduikers" o.l.v. COR VAN KEUK zich verwaardigde de avond te redden.
Eenvoudig en gevat zoals altijd, wisten Kris van Lonkeren, Sjon Ruiter en Cor Van Keuk het publiek in verregaande staat van extase te brengen. Al gauw bleek, dat het publiek slechts wachtte op een wederoptreden van Cor van Keuk en die andere twee. Passief zat het de andere stukjes bij te wonen en kwam pas weer in aktieve aktie wanneer het doek dicht ging.
Wie schetst de verbazing van Jan Publiek, toen enkele malen na het heropenen van het doek niet Cor van Keuk daar stond, maar een of ander groepje amateurs, die leuk wilden zijn. Ik wil mijn zgn. collega's niet afvallen, maar omwille van de waarheid kan ik hier slechts zeggen, dat ze zelfs als toneelvulling nog niet goed genoeg waren. Een geluk dat Cor van Keuk enkele weken van te voren de komende disaster reeds had zien aankomen. Cor, als altijd bereid om zijn naaste te helpen, formeerde de Kluiveduikers uit een puik en geselecteerd groepje gegadigden. C. van Lankeren en J. Ruiter werden tot assistenten van Cor benoemd door hemzelf; zij namen Cors scenario's door, die met groot, laaiend enthousiasme direkt aanvaardend als zijnde uniek, perfekt, spits, gevat, origineel en volmaakt. Na enige malen oefenen onder de dominerende leiding

van Van Keuk ging alles perfekt. U zult zich wellicht afvragen wat schrijver dezes met dit alles bedoelt? Wel, hij bedoelt hiermee, dat Cor van Keuk wel eens bedankt had mogen worden. Hij heeft nl. van niemand een bedankje gehoord voor zijn wekenlang ploeteren. Een genie houdt er niet van miskend te worden.
Daarom wil ik Cor van Keuk vanaf deze plaats hartelijk danken voor het 'bloed, zweet en tranen' dat hij voor het 12½ jarig Rectorsfeest van Rector KOSTER heeft laten vallen. En Cor, vergeef alsjeblieft die mensen die jou na de feestelijkheden vergeten hebben; ze hebben nou eenmaal wat tegen je.

COR VAN KEUK 4H

Adhesiebetuigingen en serieuze pogingen tot kontakt graag met (recente) pasfoto naar privee-adres: Wijmarkthof 18, Amsterdam.

VEERTIEN FEBRUARI (TEVENS BAL)

De warme massa deint zachtjes heen en weer. Dan wordt het ritme van de muziek sneller. Willem Schoone verheft zijn stem. De blues wordt rhythm. De warme massa deint niet meer, maar schudt en sjeekt. De warme massa wordt heet. Af en toe, en hier en daar, maakt iemand of twee iemanden (hij eerst) zich los uit de warme massa, zweetdruppeltjes op het hoofd, hè, hè.
Vol goede moed werpt iemand anders, die vijf minuten heeft zitten afkoelen, zich in de duffe massa - goeie muziek, hè - wat zeg je - lamaar. De zweetdruppeltjes verschijnen alweer. Als de koning (hum) van de boekiewoekie die bijna geen boekiewoekie speelt, de rhythm & blues weer meer blues laat worden (speelt de koning eigenlijk wel blues?) heeft de warme massa ineens minder ruimte nodig (kannogmeerbij) en wordt zo nodig nog warmer.
Kijk, dan heb ik gein achter mijn glaasje apfelsaft (lekker koud).

Men wordt vriendelijk doch zeer dringend verzocht bovenstaande zo niet met een zakje, dan toch wel met enige korreltjes zout te nemen. Zit je de hele avond (avond?) naar de duffe massa te kijken, dan vind je ut belachelijk. Zit je de hele (bijna hele) avond in de duffe massa, dan vind je die mensen die de hele avond naar de duffe massa zitten te kijken, duf.
Also, bitte jah.

Voor de Junioren
Jeugdige heren
van 2 tot 16 jaar
Van Baerlestraat 10
telefoon: 73.34.40

The Society Shop
AMSTERDAM
HEREN- EN JONGENSKLEDING

Voor de Senioren
Van Baerlestraat 10
hk. P.C.Hooftstraat
telefoon: 79.12.53

BANDRECORDERS — TELEVISIE – HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN – WASMACHINES — PLATENSPELERS
POSTJESWEG 69–77 — JAN TOOROPSTRAAT 73–75
Dejo
TELEFOON 84974 — TELEFOON 135678
RADIO – VERLICHTING – ELEKTR. APPARATEN – NOELKASTEN

Speciaal voor leerlingen van L.O.-, M.U.L.O.- en V.H.M.O.-scholen
BIJLESSEN IN: (desgewenst aan huis)
REKENEN – WISKUNDE
NATUUR- EN SCHEIKUNDE
JAC. JANSEN POSTBUS 1563

Succes door energie!
HANDELSOPLEIDING
DINKGREVE
WILLEMSPARKWEG 31
AMSTERDAM-ZUID
TELEFOON 71 24 04
Handelsopleiding
H. J. B. Dinkgreve
Boekhouden M.O. - S.P.D. - M.B.A. - Praktijkdiploma's Boekhouden en talen. Typen en Steno
Middenstandsdiploma (officiële I.M.O. opleiding)
Lid V.D.P.I.H.
Lesadressen: Willemsparkweg 31 – De Costakade 102
Jan de Louterstraat 40, Slotermeer